

De pelikaan

Geplaatst op 30 november 2017 door Piet Windhorst

Chantage en vriendschap

In een kleine stad aan de Adriatische kust van Joegoslavië raken twee mannen bevriend terwijl ze elkaar chanteren zonder dat ze dat van elkaar weten. Onderussen begint de Balkanoorlog, waarbij het hier gaat om schermutselingen tussen Serven en Kroaten.

Postbode Andrej heeft foto's gemaakt van Josip in een overspelsituatie en chanteert hem daarmee. Josip op zijn beurt heeft ontdekt dat Andrej brieven openmaakt en daaruit geld ontvreemdt, voor hem ook een reden voor afpersing. Wonderlijk genoeg raken ze bevriend met elkaar. De ontdekking van de wederzijdse blackmail ligt steeds op de loer en dat geeft de nodige spanning. De Balkanoorlog breekt uit en heeft grote gevolgen voor hen beide.

Auteur

Martin Michael Driessen (1954) is opera- en toneelregisseur, vertaler en schrijver. Hij debuteerde met de roman *Gars*. Andere op LeesKost besproken titels: [Vader van God](#), [Een ware held](#), [Lizzie](#) (samen met Liesbeth Lagemaat) en [Rivieren](#). Voor dit laatste boek ontving hij in 2016 de ECI-literatuurprijs.

Andrej Rubinic

Andrej is vrijgezel en wat mensenschuw. Omdat hij zo lang is wordt hij veel gepest. Vrouwen zijn voor hem aantrekkelijk, daarvan getuigen de tijdschriften met mooie vrouwen die hij aanschaft. Bij een versierpoging op het strand knapt hij af op de vrouw als ze een aangespoelde inktvis martelt en loopt direct weg. Zijn grote hobby is natuurfotografie en zijn foto's van vlinders worden als kaarten verkocht.

Josip Tudjman

Josip is de machinist en conducteur van de plaatselijke kabelspoorbaan. Hij was soldaat in het volksleger van Tito en heeft een onderscheiding. Josip is getrouwd en heeft een geestelijk gehandicapt dochtertje. Zijn vrouw is zeer agressief, ze scheldt hem voortdurend uit en beschuldigt hem van overspel. Dit laatste klopt wel want hij heeft een minnares in een naburige stad. Zij is de liefde van zijn leven.

Helden

Als chanteurs zijn Josip en Andrej criminelen, maar in deze roman krijgen we van beiden ook een heel andere kant te zien. Josip komt op voor een Servische groentehandelaar die aangevallen wordt en verliest daardoor zijn vrienden en zijn baan. Andrej probeert in een oorlogssituatie levens te redden en wordt daarbij in de borst getroffen. Het zijn eigenlijk helden die zich opofferen voor anderen. Zij gedragen zich als de pelikaan die zich in de borst pikt om het jong te voeden, christelijk symbool voor zelfopoffering.

Vriendschap

Behalve elkaars belagers worden ze door bepaalde omstandigheden vrienden van elkaar. In een tweetal prachtige scènes komt deze vriendschap duidelijk naar voren. De treinbaan die afgebeeld is op de cover laat twee spoorlijnen zien die samenkomen, ook een prachtig symbool van de mannen die elkaar vinden en korte tijd vrienden worden.

Het is knap van de schrijver dat hij op een natuurlijke manier, zonder vergezochte toevalligheden, deze mannen tegelijkertijd vijanden en vrienden laat zijn, een kwestie van een ingenieuze plot.

Treffende details

Driessen is een schrijver met een tomeloze fantasie en een groot beeldend vermogen. Daarbij heeft hij ook oog voor treffende details die vaak een symbolische betekenis hebben. Aan het eind van het boek staat over de voortdurend aanwezige pelikanen: *er lagen dode pelikanen, star en zwart, als gemummificeerd voor hun hiernamaals*. De oorlog met dood en verderf is dan al volop aan de gang. De humor, volop aanwezig in deze 'komedie', komt vaak naar voren in details, bijvoorbeeld als het hondje Laika na een lange scheiding zijn baasje terugziet. *Ze wist niet of hij blij zou zijn haar te zien, maar kwispelde voor de zekerheid*.

De roman dreigt als een tragedie te eindigen. Het verrassende slot, wat een vondst, zorgt voor een knappe wending naar de komedie. Een heerlijk boek.

**[Martin Michael Driessen](#) – *De pelikaan*. ISBN 978-90-2828-048-9, 199 pagina's, € 17,99.
Amsterdam: [Van Oorschot](#) 2017.**

Dit bericht is geplaatst in [Alle Boeken](#), [Literaire roman](#). Bookmark de [permalink](#).

LeesKost

 gemaakt door WordPress.